

---

converteix —en un notori canvi de registre— en cartesianisme i precisió jurídica quan parla de plets entre el monestir i el poble, o bé descriu els camins rals que passen per Ripoll (pàgs. 39-44). Sigui com sigui, la lectura del llibre mai és carregosa, ans al contrari plena d'aménitat per a qualsevol tipus de lector.

Miquel Sitjar i Serra

ALFRED BADIA: *Adés era l'alba*

Barcelona, Edicions dels Quaderns Crema, 1990.

Col·lec. «*Poesia dels Quaderns Crema*», 30 (94 pàgs.).

En la seva setantena, Alfred Badia està recuperant el temps que les adversitats de l'època que li ha tocat viure li feren perdre. Professor de català i llicenciat en filosofia o, si voleu, molts anys de treball disciplinat en la forma i en els continguts. «Racionalista crític tant com preguntaire» en filosofia, tal com s'autoretrata, «allò que com a ésser social potser estima més que res és la comunitat de gent de la seva llengua». Profund en les reflexions, agut en les observacions, elegant en la paraula, Badia és una figura interessant del nostre panorama cultural.

L'aspecte més conegut de Badia són les seves col·laboracions periodístiques a l'AVUI i al Diari de Barcelona, on no defuig la polèmica d'alt nivell, en defensa de la llengua, la cultura i la nació catalanes. Diversos assaigs de més longitud han estat aplegats al volum *Projecte, crítica, recerca, somni* (Llar del Llibre, 1988), ric i estimulants. També de publicació recent, el seu estudi *Antígona* (Empúries, 1988), sobre l'obra del mateix nom d'Espriu i els seus precedents en aquest tema clàssic.

Badia ha publicat, també, dues obres de teatre: *Calpúrnia* (1961) i *Una croada* (1976), i ha estat un distingidíssim traductor de poesia: els trobadors provençals, i els *Sonets a Orfeu* de Rilke, traduccions que han perseguit la musicalitat i la rima dels poemes originals, tot servant tanta fidelitat com ha estat possible a l'esperit inspirador.

Pel que fa a la poesia, Badia ha publicat *Atzucac*, *Presó de cendra* (Aymà, 1976) i el llibre objecte d'aquest comentari, *Adés era l'alba* (Quaderns Crema, Barcelona, 1990), llibres molt diferents en el to i en el tema, però sempre de gran saviesa formal.

Adés era l'alba té un to molt més directe i humà que *Presó de cendra*, llibre fortament especulatiu, simbòlic, de profundes preocupacions filosòfiques. Els temes d'*Adés era l'alba* són més habituals, quotidians, anecdòtics. Un poeta de menys categoria que Badia hauria pogut caure en la banalitat o en la ressonància mimètica de models anteriors. Res d'això no passa amb en Badia, mestre de llarga i profunda saviesa, que converteix cada poema en una joia lingüística i musical, sense perdre el caliu de la tendresa inspiradora ni l'autenticitat cordial.

El llibre s'obre amb una secció, «Em recordo de tot», dedicada a la muller, la filla i la néta, les tres dones que configuren el seu paisatge més proper. La llarga convivència amb la muller; la complicitat amb la filla en l'enamorament, alhora rigor i passió, per la llengua (Badia és el pare de Lola Badia, coneguda estudiosa de Llull, de Jordi de Sant Jordi, professora universitària i gran coneixedora de la literatura catalana medieval). La néta, finalment: la meravella de la renovació de la vida. Dedicades a la filla, tres notables sextines, entre les quals destacaria la «de la llengua» i la «de la baldufa»: la urgència de la vida per convertir-se en intensitat, el lliscar imperceptible que porta des de la infantesa fins a «la tesi de la noia».

L'experiència de la néta és, però, el nucli que més intensament irradia el to cordial del llibre. Deu «tannkas de la sorpresa» i la suite de dotze poemes «del sol a la tempesta» constitueixen la part del llibre que li és dedicada. Subratllem els poemes «El sol», ple de meravellament per la llum que va descobrint l'infant; «la son», poema antològic en què l'avi intenta adormir l'infant amb un conte, «el saltamartí» i «la cabellera», poemes prospectius, pressentiment dels amors que desvetllarà, en créixer, la nena. La relació amb ella dóna a la mirada del poeta sobre «les flors», «les bestioles», «els núvols», «la boira» o «la tempesta» un to directe i primigeni.

El lector del Ripollès se sentirà especialment interessat per la segona part del llibre, dedicada a aquesta comarca. La poesia paisatgística de Badia («la